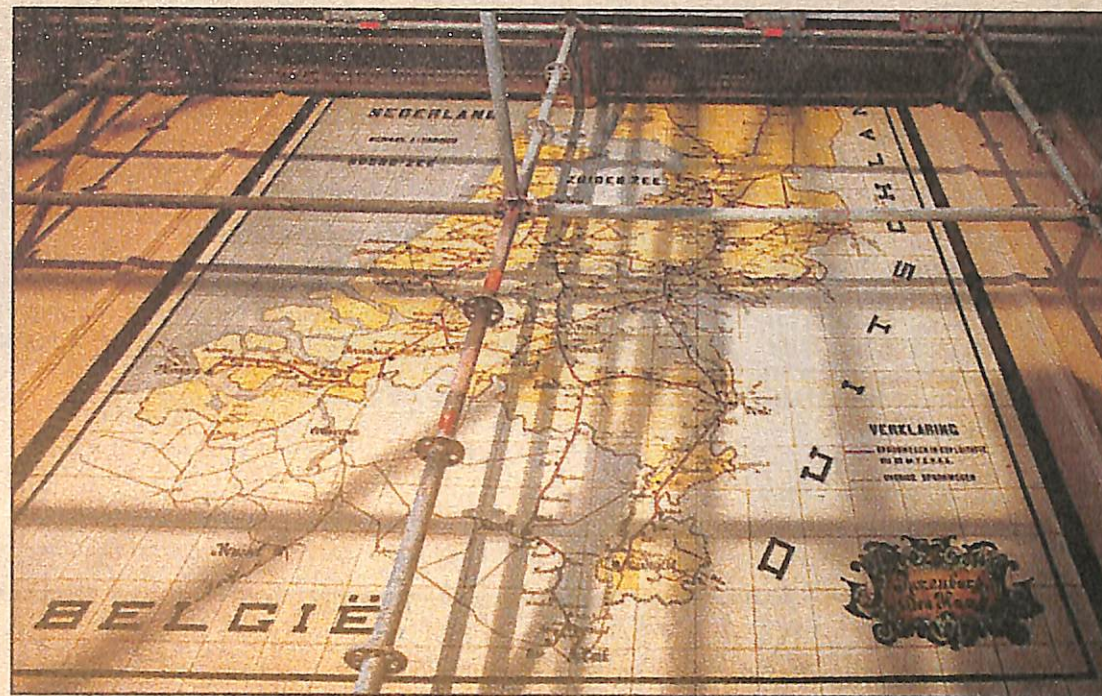

▲ Een plakkaat boven een toegangspoort in de stationshal wijst de weg.

▲ In een voormalige personeelsruimte hangt een tegeltableau met het oude spoorwegnet.

Gereneveerd NS-station in Groningen eind dit jaar klaar

Verlepte oude dame krijgt facelift

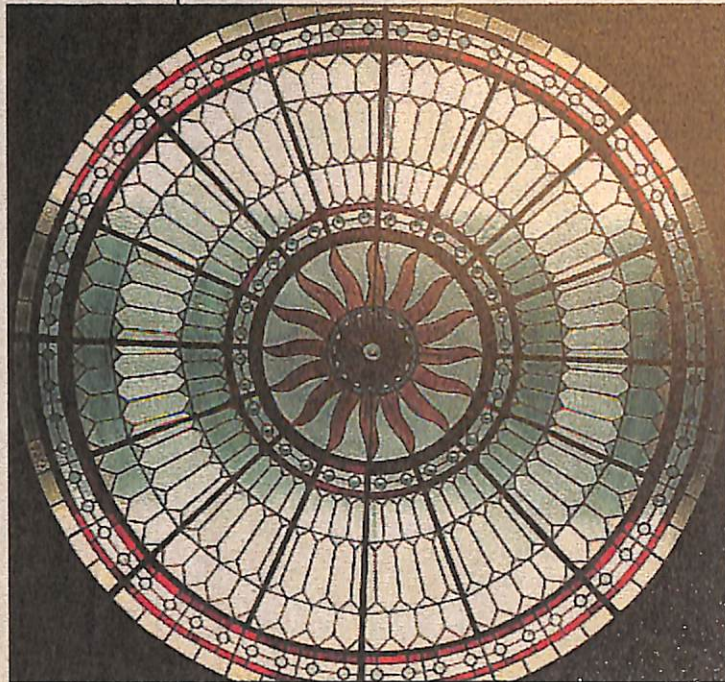

► Een blik in de nieuwe veertien meter hoge stationshal in Groningen.

Wie het ooit in zijn hoofd heeft gehaald het NS-station in Groningen te verbouwen... Wellicht dat hij zich bij het kopen van een kaartje wel eens op zijn hoofd heeft gekrabbd. Keek hij omhoog naar een saai strak wit plafond, terwijl hij wist dat daarachter tegeltableaus, gewelven en een prachtig plafond schuil gingen. Binnenkort is het weer allemaal te zien.

Hoewel het historisch NS-station nog steeds hermetisch is afgesloten voor het publiek zijn de eerste resultaten van de restauratie al te zien. „Groningen krijgt er een attractie bij”, zegt Rob Staal uit Dalen, de NS-manager die verantwoordelijk is voor de renovatie.

▼ Bovenin de hal een lichtvenster.

Hij is trots op het nieuwe station, waarvan hij hoopt dat het eind dit jaar net als het Groninger Museum een bezienswaardigheid zal zijn.

Door **Gea Meulema**
Foto's **Hilbrand Dijkhuizen**

Was het station nu niet gerenoveerd „dat zou dat het einde van het gebouw hebben betekend”, zegt Staal. „Het pand verkeerde in de gevarenzone. Vocht, schimmel, barsten, diepe scheuren. Het werd van kwaad tot erger.” Dus was begin jaren negentig de vraag: wat te doen met deze oude verlepte dame. De NS renoveert en verbouwt veel stations. Oude hallen maken plaats voor functionele stationspleinen met veel ruimte voor *funshopping*.

Koopcentra

Want stations van tegenwoordig moeten koopcentra zijn. Reizigers moeten er niet alleen een kaartje kopen, ze moeten er bij voorkeur veel geld uitgeven. Dus komen er cd-winkels, bloemenwinkels, supermarkten, eettentjes, drogisterijen, kiosken en moem maar op.

Maar moderne winkels willen niet meer in een oude bedompte ruimte zitten, die willen openheid, glas en grote entrees. Dat is vaak strijdig met oude besloten stationnetjes. In Groningen probeert Rob Staal deze 'moderniteiten' met het monumentale karakter van het station te verenigen.

„Als ik er niet was geweest, wast het station nooit gerenoveerd”, zegt Staal zelfverzekerd. Hij heeft, zegt hij, zich de afgelopen jaren het „leplazerus gelopen” om de circa achttien miljoen gulden, die nodig waren voor de renovatie, bij elkaar te krijgen. Het lukte en daar is hij trots op. De Nederlandse Spoorwegen betalen de helft. De andere helft wordt bij elkaar gebracht door Europese fondsen, de gemeente, de provincie en een particulier fonds.

Glas in lood

Rob Staal staat in de nieuwe stationshal. Er moet nog veel gebeuren, maar nu al is duidelijk dat de renovatie er mag zijn. Het plafond, deels gemaakt van papierstuc, zeg maar papier-maché, is groen-blauw van kleur. Links en rechts staan toegangspoorten, gemetseld met rode, gele en zwarte steen. Boven de houten deuren worden wel voorzien van een 'nieuw' snufje. Voor het gemak gaan ze in de toekomst automatisch open en dicht.

Het Groninger station stamt uit 1896 en werd ontworpen door de architect Izaak Gosschalk.

De restaurateurs proberen zo dicht mogelijk bij zijn neo-renaissancistische en Jugendstil-stijl blijven.

Hoog aan de muren in de stationshal hangen tegeltableaus met daarop fuguren die de post, telegrafie, arbeid en de tijd verbeelden. Ze werden eind vorige eeuw gemaakt door F.H. Bach en zijn tot geluk van de verbouwers bewaard gebleven. Toen de verlaagde plafonds er namelijk in werden aangebracht, in 1968, ontstond een bovenverdieping waar alleen NS-personeel kwam. Zij sportten er en vierden er feest en keken tegen de tegelfiguren aan. En tegen het kapotte plafond. Het brokkelde zienderogen af, maar restauratie maakte het weer als nieuw.

Poorten

In de hal, ofwel vestibule, zijn ook de twee poorten te zien die toegang geven tot de oost- en westvleugel. 'Bagage' staat boven de ene. Boven de ander komt te staan 'Wachtkamer, eerste, tweede en derde klasse'. Ook deze poorten zijn geheel opgeknapt.

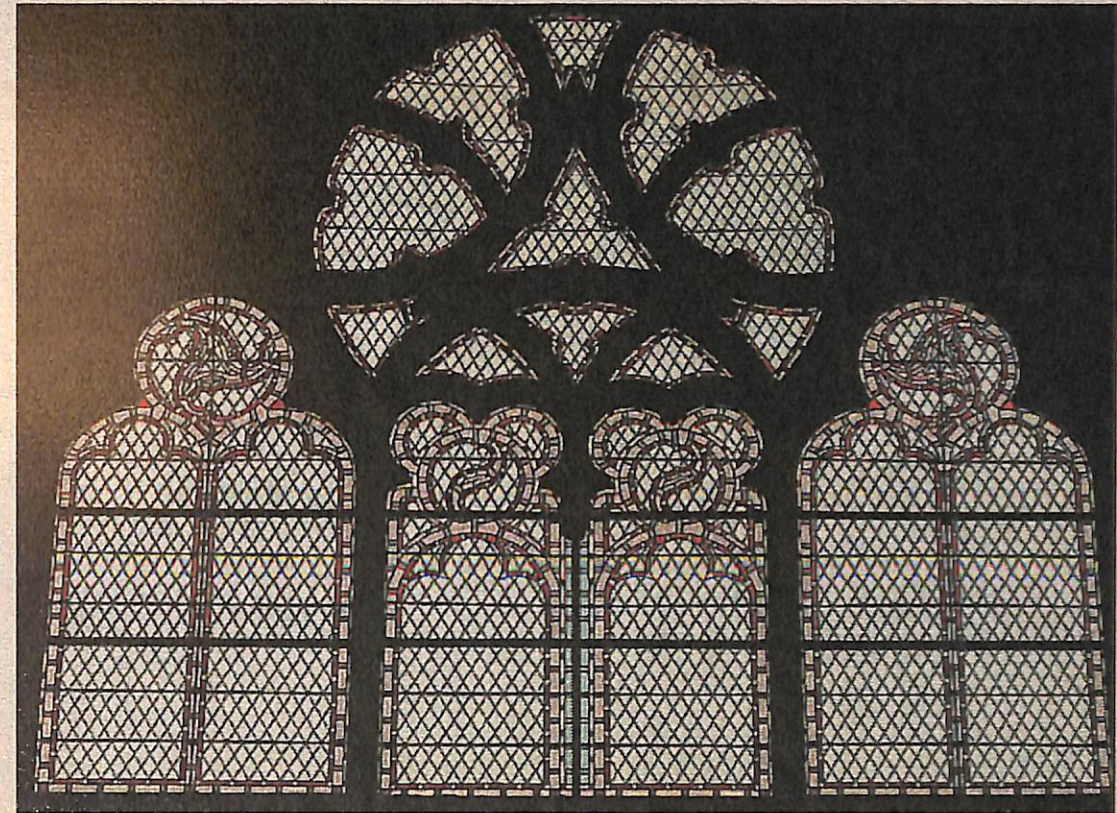
Richting 'Wachtkamer' loop je naar de stationsrestauratie. In het midden van de hal komt

een oude zeven meter hoge lantaarn te staan, zegt Staal, die stond er begin deze eeuw ook. Dankzij oude foto's was het mogelijk deze exact na te maken.

Toch wordt lang niet alles in oorspronkelijke staat teruggebracht, want de NS wil de ruimte ook aantrekkelijk houden voor winkels. Boven in het gebouw komt een zalen- en vergadercentrum. En in de gangen komen commerciële uitbaters, zoals een cd-shop en het grenswisselkantoor. Of er uithangborden en neonverlichting komen? Staal hoopt van niet. Het past niet in het monumentale pand, zegt hij.

Als het aan hem ligt worden alleen uithangborden die bij het historische pand passen getolereerd. Bovendien winkels die meer toeters en bellen willen kunnen beter terecht op een van de perrons, waar meer ruimte voor winkels wordt gemaakt.

De oude verlepte dame krijgt een facelift en is over een half jaar weer de moeite van het zien waard, zegt Rob Staal. Eind dit jaar valt ze te bewonderen en daarmee is Groningen een attractie rijker.

▲ Veel glas in lood in het nieuwe station.